

НОМІНАЦІЇ СУЧАСНИХ ОЗДОБЛЮВАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ *(на матеріалі сучасної англійської мови)*

У статті розглядаються різноманітні способи номінації різних оздоблювальних матеріалів, які використовуються для створення сучасних, оригінальних та вишуканих інтер'єрів. Автор зосереджується на основних принципах, які лежать в основі іменування кожного окремого оздоблювального матеріалу.

Актуальність дослідження полягає у намаганнях лінгвістів виявити способи та механізми номінації, характерні для сучасної англійської мови. Теоретична значущість полягає у встановленні зв'язку між лінгвістичними механізмами номінації та екстралінгвістичними факторами.

Постійний розвиток людського суспільства та людського пізнання ставить перед мовою завдання забезпечити всі сторони життя та діяльності людини новими найменуваннями. Означення того, що підлягає іменуванню і що має бути позначене мовою, диктується перш за все практичними потребами людини та її соціальним досвідом в широкому сенсі цього слова.

Пізнання світу вимагає нових мовних знаків для більш точного або повного позначення невідомого або зміненого феномена. [9:5] Мовна інновація, іноді, є виразом особистості свого творця як у сукупності ідей, так і на рівні її мовної подачі. При утворенні нових слів дуже часто активно включається механізм образно-асоціативного мислення людини, здатність проводити інтелектуальні, емоційні, перцептивні аналогії та тотожності між системами понять різних областей свідомості та виводити з них певний смисл [7]. Будь-яка мовна інновація виникає не в мові взагалі як в системі об'єктивно існуючих, соціально закріплених знаків, а в реалізації цієї системи – в мовленні конкретних носіїв та у конкретному випадку мовлення [2: 86].

Індивідуальність кожної людини проявляється у тому способі життя, який вона веде, в одязі, який носить, книжках, які вона читає. Прагнення виділитися, виокремити себе з-поміж багатьох інших було притаманне людині протягом усієї історії людства. Саме тому, від самих перших днів, люди намагаються створювати оригінальні костюми, предмети побуту та відпочинку. Сучасне суспільство має надзвичайні переваги, адже володіє знаннями про здобутки та досвід попередніх поколінь. В арсеналі сучасного модельєра або дизайнера інтер'єра є чимало різноманітних технологій, які дозволяють

© Філатова О.В.

поєднувати раніше не поєднуване. Нові винаходи в науці та техніці не можуть не відобразитися і в тих предметах, якими ми користуємося щодня.

Сучасні помешкання обставлені оригінальними речами, «розумною» технікою, надсучасними приладами. Але дизайнери не мають наміру зупинитися на досягнутому. В моді вже міцно ввійшла техніка прикрашення стін, підлоги та речей щоденного вжитку задля надання помешканню більшої вишуканості і оригінальності.

На сьогоднішній день завдяки науці та техніці стає можливим використання різноманітних матеріалів для оздоблення стін. Таким матеріалами сьогодні є дерево (*wood wall panel*), скло (*glass decorative wall*), пластик (*plastic decorative*), шифер (*slate decorative*), МДФ (*MDF decorative wall*), поліуретан (*PU Decorative*), ПВХ (*PVC wall decorative*), і т. ін. Назви деяких матеріалів є технологічними термінами і складаються з декількох слів. Для спрощення використовуються різного виду аббревіатури. Інформація про технологічну основу певного предмету, натуральність та екологічність матеріалу, з якого він виготовлений іноді є вирішальною для покупця. Такі номінації частіше за все зустрічаються в спеціальних рекламних текстах, які спрямовані на обізнаного читача. Проаналізувавши запропоновані вище номінації можна помітити, що продукт, який представляється відповідною назвою, має суто оздоблювальне призначення, що досягається використанням слова декоративний (*decorative*) майже у всіх представлених номінаціях.

Стіни є центральним об'єктом будь-якого помешкання і тому дизайнери не можуть не приділяти увагу їх оформленню. Раніше оздоблення стін полягало в обклеюванні шпалерами. Сучасні технології пропонують велику кількість різноманітних шпалер, а також, поряд з ними, інші варіанти оформлення стін.

Сьогодні шпалери можуть відрізнитися за матеріалом, кольором, зображенням, нанесеним на них, новими технологічними можливостями і т. ін. Папір вже перестав бути основним матеріалом для шпалер, дизайнери намагаються використовувати інші матеріали як природні (*natural material wall paper*), такі як, наприклад дерево (*natural bamboo wall paper, wood wallpaper*), скло (*glass wall paper*), вініл (*vinyl wall paper, vinyl coated wallpaper*), черепашник (*shell wallpaper*), пісковик (*sandstone wallpaper*), корок (*natural cork wall-covering*), кришталь (*crystal wall paper*), листя (*leaf wall paper, maple leaf wallpaper*), золото (*gold foil wall paper*) так і штучні, наприклад поліуретан (*polyurethane sandwich panel*), скловолокно (*fiberglass wallpaper*), штучні породи дерев (*artificial bamboo wall paper*), мотузка (*paper-rope wallpaper*). Як бачимо із представлених вище номінацій сучасний підхід створення номінацій тяжіє до організації назви таким

чином, що матеріал, з якого виготовлено предмет, подається в ініціальной позиції, а отже є першим, що привертатиме до себе увагу. Це є вигідним з тієї точки зору, що ці назви частіше за все використовуються у рекламних проспектах, характерною ознакою яких є групування за певними характеристиками.

Сучасні шпалери відрізняються не лише новими матеріалами, які використовуються для їх виготовлення, але і новими технологіями, за допомогою яких ці шпалери обробляються, що також включаються до назви. Наприклад це може бути напилення або просочення задля кращого вигляду або наклеювання (*flocking wallpaper*, *impregnating paper*).

Наступним можливим способом оригінального оздоблення стін є викладення мозаїки. Її часто використовують дизайнери в своїх роботах, адже це той вид техніки, в якому можуть бути поєднані різні матеріали. За допомогою мозаїки можна створити різноманітні панно, які відображатимуть власний стиль та вишуканість помешкання. Навіть власне мозаїка, не оформлена в певний малюнок, а використана в прикрашенні як стін, так і інших елементів інтер'єру має цінність та є ознакою добробуту.

Мозаїка, як і шпалери, може бути поділена на декілька підгруп, першою з яких є групування за матеріалом, з якого виконаний малюнок. Вид матеріалу обов'язково зазначається під час надання назви тому чи іншому виду мозаїчної викладки. Наприклад мозаїка з матричного скла (*matrix glass mosaic*), дерева (*wood mosaic*), гальки (*pebble mosaics*), шкіри (*leather skin mosaics*), кераміки (*ceramic mosaic*), дзеркальних частин (*mirrors mosaic wall*), резини (*resin mosaic*), травертину (*travertine mosaic*), нержавіючої сталі (*stainless steel mosaic*), каменю (*stone mosaic*) та різних видів каміння, таких як рубін (*ruby mosaic*), оніксу (*onyx mosaic*), перлин (*pearl stone mosaic*), мармуру (*marble mosaic*).

Виробники готових мозаїчних панно задля кращого уявлення потенційних покупців про свій товар в назвах зазначають малюнок, яких на цих панно зображений. Тому ми і можемо зустріти такі номінації, як мозаїка із зображенням благородної пташки (*precious bird mosaic*), голуба (*pigeon mosaic*), двох дельфінів (*twin dolphin*), дерева життя (*mosaic tree of life*), зірками (*mosaic pique*), циганки (*gypsy girl mosaic*), баобабу (*baobab tree mosaic*), берлінської стіни (*Berlin wall mosaic*), зіркового неба (*starry night mosaic*), райдуги (*iridescent mosaic*). В основу даних номінацій покладено типи малюнків, які створюються завдяки певному кахлю, або вже нанесені на окремі його частини.

Мозаїчний малюнок може міститися в назві не лише експліцитно, але й імпліцитно, тобто бути закодованим через країну,

елементи культури якої містяться на зображенні, або пори року або частини світу, що також наштовхує на певні образи, що є характерними для неї. Це можна проілюструвати наступними номінаціями: китайська мозаїка (*China mosaic wall*), румунська мозаїка (*Roman wall mosaic*), вірменська мозаїка (*Armenian decorative mosaics*), західна мозаїка (*western wall mosaic*), літня мозаїка (*summer mosaics*). В назві використовується принцип асоціації, адже кожне з наведених та підкреслених слів несе в собі велику кількість імпліцитно закладених образів, які виникають у споживача, коли він вперше знайомиться з такими назвами.

Під час надання назви новому типу мозаїки дизайнери часто використовують ті факти, які можуть свідчити про цінність цього панно. Сьогодні такою цінністю може стати або річ, яка виготовлена руками (*handcrafted mosaics*) або ж така річ, яка гарно впишеться у будь-який інтер'єр (*conservatory mosaics*).

Серед популярних варіантів оформлення стін можна також виділити оздоблення стін кахлем. Раніше вважалося, що кахель доречна лише у ванній кімнаті та кухні. Сучасні дизайнери розвінчують цей міф та своїми оригінальними рішеннями роблять цей вид оздоблювального матеріалу все більш і більш популярним. Так само, як і в попередніх прикладах, кахель розрізняють за матеріалом, малюнком, емоційним настроєм, який він створює і т. ін. Всі ці важливі складники продукту обов'язково заносяться і до назв. Ви можете прикрасити свій дім плиткою з мармуру (*marble decorative tiles, marble stone tiles*), кераміки (*ceramic decorative tiles*), корку (*natural cork tile*), черепашнику (*shell tiles*) (основою номінації в цих випадках слугує матеріал оздоблювальних панно).

Малюнок плиткового панно можна також обрати за власним смаком. Дизайнери пропонують велику кількість різноманітних зображень, серед яких можна назвати плитку із зображенням колібрі (*hummingbird decorative*), Ноттінг хілли (*Notting Hill decorative tile*), патріотичної тематики (наприклад – прапору сполучених штатів Америки) (*patriot tile*), рук (*hands decorative tile*), буддистських малюнків (*zen decorative tiles*), вовків (*wolves tile*), тюльпанів (*tulips decorative tile*), фруктів (*fruits decorative tile*), незабудок (*forget me not decorative tile*), павичів (*peacock decorative tile*) тощо. Як видно із запропонованих номінацій, в основі назв лежить саме малюнок, зображений на певних видах декоративної плитки. Слово декоративний (*decorative*), так само як і в прикладах, наведених вище, також присутнє у номінаціях, вказуючи на призначення певного виду товару.

Рекламні тексти, а саме в них найбільш повно представлено новітні предмети взагалі та оздоблювальні матеріали зокрема,

характеризуються своєю лаконічністю, але поряд з цим вони мають забезпечувати максимальну ефективність впливу на потенційного покупця. Саме тому номінації, які використовуються в рекламних текстах утворені за допомогою використання прикметників, які несуть різні види оцінки товару, що рекламується [10: 87]. Самі назви можуть бути надзвичайно лаконічними та утворюватися за принципами аббревіації, метафори, утворенням номінації на основі технології виробництва. та ін. Прикладом таких рекламних текстів можуть стати наступні повідомлення: «*This lightweight chair combines industrial techniques and handcrafting. A thread constructed of aramid and carbon fibres, is knotted into the shape of a chair and then impregnated with epoxy resin and hung in a frame to dry, leaving the final form in the hands of gravity. The Knotted chair was a result of Droog's 1996 Dry Tech I project*» (акцент на технології виробництва); «*Learning from birds, that settle into a place and use the nearest resources of nature, the designers built a house using a simple metal structure and some rope, completed with natural materials like leaves and branches. The nest house can serve as an observation point or an essential habitat in which you can spend a night. It allows us a perception of the natural space of an animal, a plant and human life*» (метафора).

Маркетологи, копірайтери та рекламодавці враховують та спрямовують мотиви покупців, тому в рекламі можна побачити такі назви продуктів, які представляють та характеризують товар відповідно до певного мотиву покупки. Наприклад, мотив престижності досягається завдяки використанню таких прикметників, як, наприклад, *exclusive, unique, prestigious, authentic, valuable, rare* і т. ін. Ці прикметники можна представити в таких номінаціях оздоблювальних матеріалів, як *luxurious decorative, unique decorative, unique wall art, rare yellow mosaic*.

Ще одним мотивом придбання певного оздоблювального матеріалу може стати вміння обрати найкращий товар, що може бути представлено наступними прикметниками: *right, the best, proper, special, ideal* та наступними номінаціями: *the best decorative materials, ideal decorative material*.

Задля привернення уваги покупця, виробники та рекламодавці часто використовують в назвах прикметники, які вказують на вишуканість його смаку, що може стати найсильнішим стимулом для здійснення покупки. Такими прикметниками можуть бути наприклад *original, fabulous, incredible*, які можуть входити в такі номінації, як, наприклад, *original style decorative, fabulous decorative, incredible stars wall paper*.

Всі предмети, якими ми себе оточуємо, як кажуть дизайнери інтер'єру, мають створювати певний настрій. Це стосується також і

оздоблювальних матеріалів, які є невід'ємною частиною будь-якого помешкання, і, на відміну від попередніх уявлень про інтер'єр, не просто закривають собою стіни, підлогу або стелю, а беруть активну участь у створенні унікального дизайну помешкання. Поняття оцінки тісно пов'язане з вираженням емоціонального ставлення людини до об'єкту номінації, а також того емоційного стану, який вдається досягти, використовуючи той чи інший товар. Саме тому вчені говорять про емотивно-оціночний компонент значення слова [4: 70]. Таким словом є прикметник, який входить до складу номінації, наприклад: *cheerful decorative panel*, *exciting mosaic*. Характерною ознакою використання в назвах таких прикметників є те, що вони спрямовані на створення позитивної атмосфери тому, що володіють позитивним конотативним значенням.

Ще однією шкалою оцінки товару може стати оцінка на основі прикметників *traditional*, з одного боку, та *innovative*, *modern*, з іншого. Товари, які міститимуть в своїх назвах прикметник першої групи, створюватимуть враження «строгих» ліній, елегантності та переваги модної в усі часи класики, а товари, які будуть поіменовані з використанням прикметників другої групи будуть підкреслювати сучасність товару, що рекламується, його співвіднесеності з модними тенденціями. Отже, будь-який покупець зможе обрати той вид оздоблювального матеріалу, який буде кращим чином відповідати всьому характеру його помешкання, власним смакам та вподобанням. Прикладами таких номінацій для першої групи зазначених вище прикметників можуть стати наступні товари: *traditional style decorative material*, *classical tiles*, *classical wallpapers*; друга група представлених вище прикметників знаходить своє втілення в наступних назвах товарів: *modern decorative tiles*, *contemporary-decorative materials*.

Новостворювані предмети та явища володіють новими, невідомими раніше ознаками та технологічними властивостями. Назви цих речей частіше за все являють собою або нове слово (неологізм), або двох-трьохслівне найменування, до складу якого входять переважно відомі, вже існуючі в мові слова. Оригінальність таких назв проявляється саме в новому поєднанні відомих слів задля позначення нового предмету, або у зміні або перенесенні значення одного слова на інше.

Література

1. Акулічева В. В. Рекламный текст как предмет исследования в гендерной лингвистике / В. В. Акулічева // Филологические науки. – № 3. – М.: 2008. – 128 с.

2. Гармаш Олена Леонідівна. Системність словотвору англійської мови та інноваційні процеси: дис... канд. філол. наук: 10.02.04 / Олена Леонідівна Гармаш. — Запоріжжя: Запорізький національний ун-т., 2005. — 187 с.
3. Козинец С. Б.. Словообразовательная метафора: пересечение лексической и словообразовательной систем / С. Б. Козинец // Филологические науки. — № 2. — М.: 2007.— С. 61-68.
4. Кувинова Н. Б. Проблемы научного описания англ. лексики положительной оценки / Н. Б. Кувинова // Сборник научных трудов. — Вып. 310. — М.: МГПИИЯ им. М. Тореца, 1988. — С. 70– 79.
5. Кузнецова Н. Н. Метафора как одно из основных средств создания экспрессивности / Н. Н. Кузнецова // Филологические науки. — № 1. — М.: 2009. — С. 101.
6. Николаева Т. М. Качественные прилагательные и отражение картины мира / Т. М. Николаева // Славянское и балканское языкознание. — М.: Наука, 1983. — С. 67 – 86.
7. Таценко Н. В. Теоретичні засади антропоцентризму мовних інновацій. [Електронний ресурс] / Н. В. Таценко. — Режим доступу : <http://www.eprints.zu.edu.ua/1920/1/7.pdf>
8. Чанышев З. З. Некоторые особенности однословных и несколькословных номинаций / З. З. Чанышев // Типология номинаций современного англ. языка. — Уфа, 1985. — С. 36 – 41.
9. Чередниченко В. О. Інноваційна фразеологічна вербалізація в англійській мові (лінгвокогнітивний та соціолінгвістичний параметри) : автореф. дис..... канд. філол. наук: 10.02.04 / Вікторія Олександрівна Чередниченко. — Запоріжжя: Запорізький нац. ун-т., 2005. — 20 с.
10. Черемішна Т. И. Экспрессивный аспект адъективной номинации (опыт анализа языка рекламы) / Т. И. Черемішна // Типология номинаций современного англ. языка. — Уфа, 1985.— С. 83-85.

Список джерел ілюстративного матеріалу

1. www.inlay.com
2. www.mosaics.com.au
3. www.twindolph
4. inmosaics.com
5. www.pbs.org
6. www.archiexpo.com
7. http://www.tradekey.com/buyoffer_view/id/820424.htm
8. <http://www.mosaic-tile-china.com/products.html?gclid=CL2Yp6Hk9p0CFc4WzAodPiHVpA>
9. <http://www.dmikc.com>
10. <http://www.dalsouple.com/tech/pdf/Dalsouple-main-brochure.pdf>
11. <http://www.droog.com/>

Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи

В статті автор представляє способи, механізми та принципи номінації, характерні для сучасної англійської мови. Практичним матеріалом стали номінації сучасних оздоблювальних матеріалів, які є невід'ємною частиною сучасного комфортного інтер'єра.

Ключові слова: номінація, неологізм, мовна інновація, конотативне значення, аббревіація, метафора, шкала оцінки.

В статье автор представляет способы, механизмы и принципы номинации, характерные для современного английского языка. Практическим материалом послужили номинации современных отделочных материалов, которые являются неотъемлемой частью современного комфортного интерьера.

Ключевые слова: номинация, неологизм, языковая инновация, коннотативное значение, аббревиация, метафора, шкала оценки.

In the article the author describes nominating ways, mechanisms and principles, typical for the modern English language. It was exemplified by the nominations of the modern decorative materials which are the essential part of the modern comfortable interior.

Key words: nomination, neologism, language innovation, connotative meaning, abbreviation, metaphor, scale of estimation.